

Praksis for behandling af ansøgning til dybe jordvarmeboringer

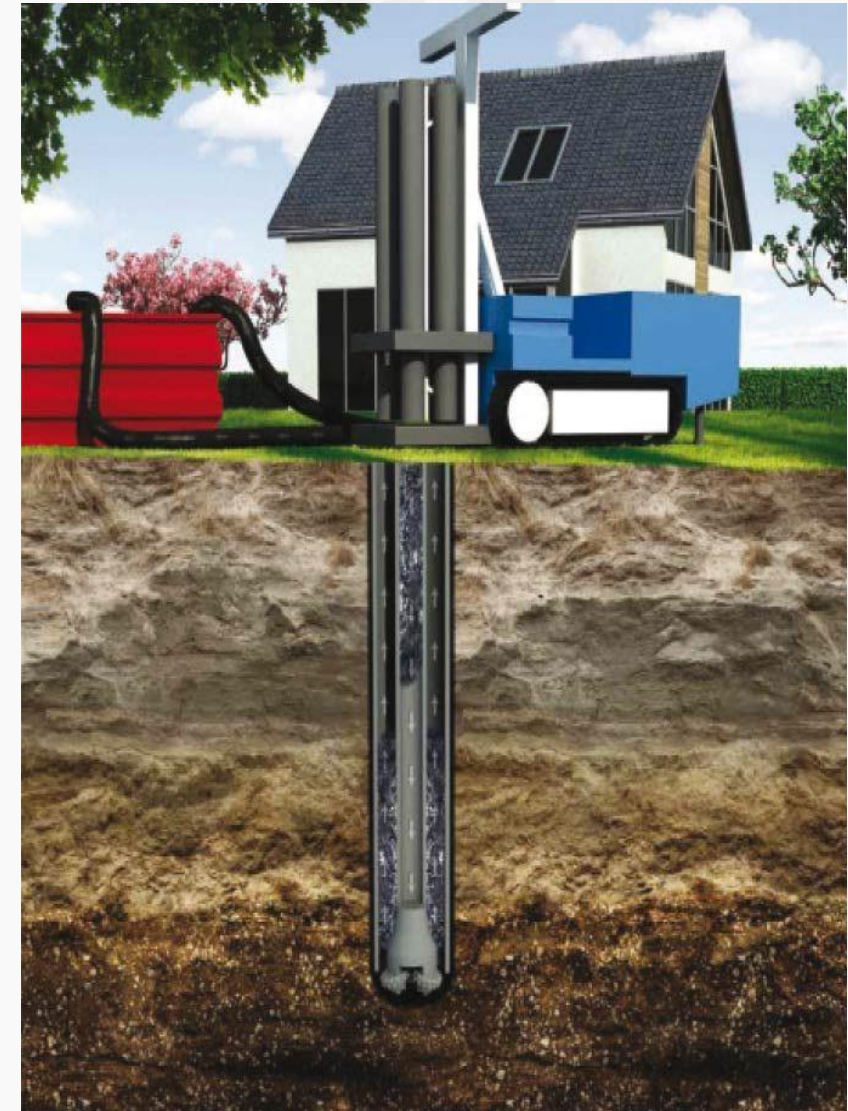
Baggrund

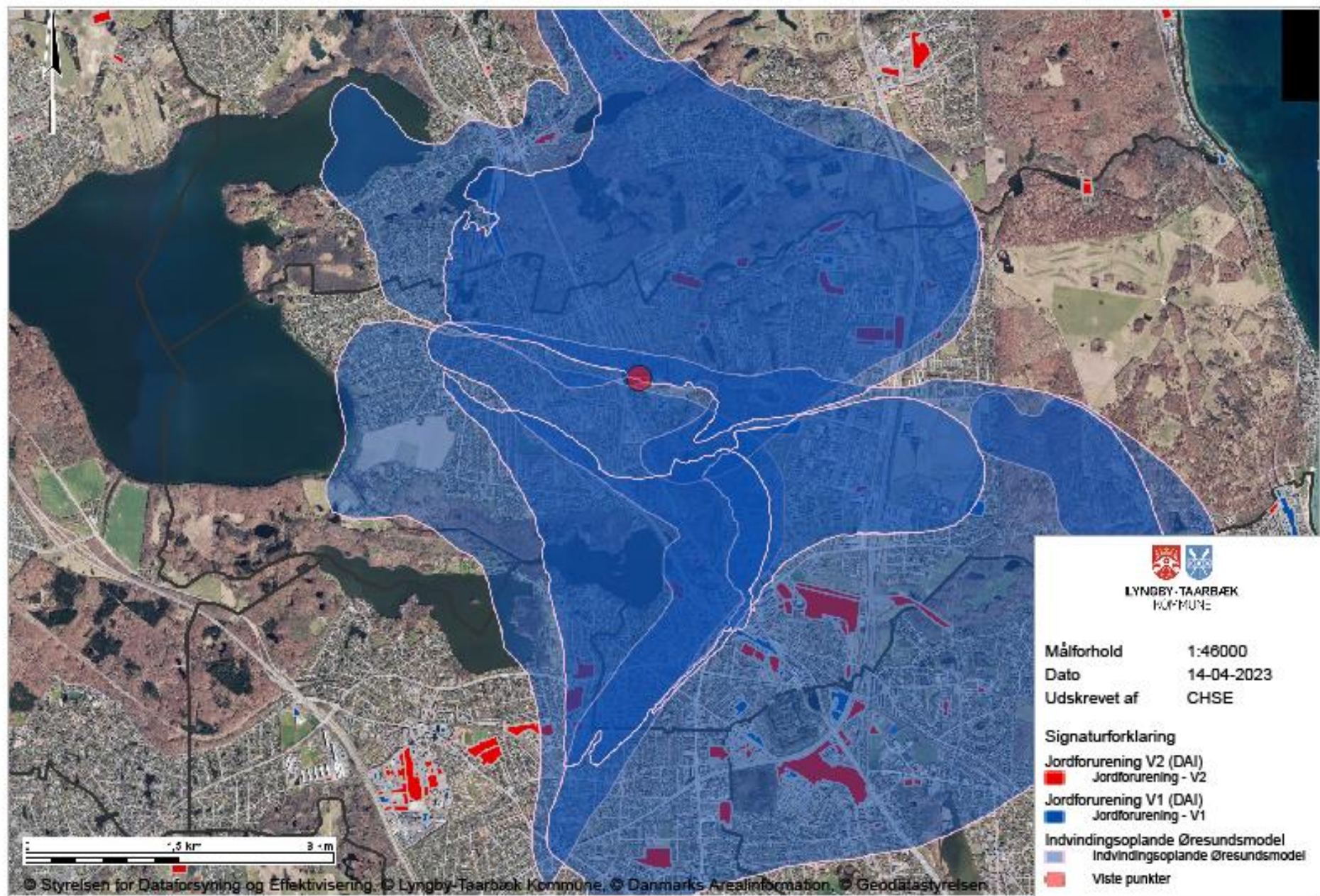
- Stigende gaspriser i 2022 medførte en markant stigning i antal af ansøgninger af dybe jordvarmeboringer i Lyngby-Taarbæk Kommune.
- Steg fra 1-3 pr. år til 25 ansøgninger i 2022-2023.
- Stor fokus på grundvandsbeskyttelse hos politikere og Forsyning.
- I Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Gentofte er størstedelen af kommunen OSD og indvindingsopland samtidig med mange ansøgninger om dybe boringer.

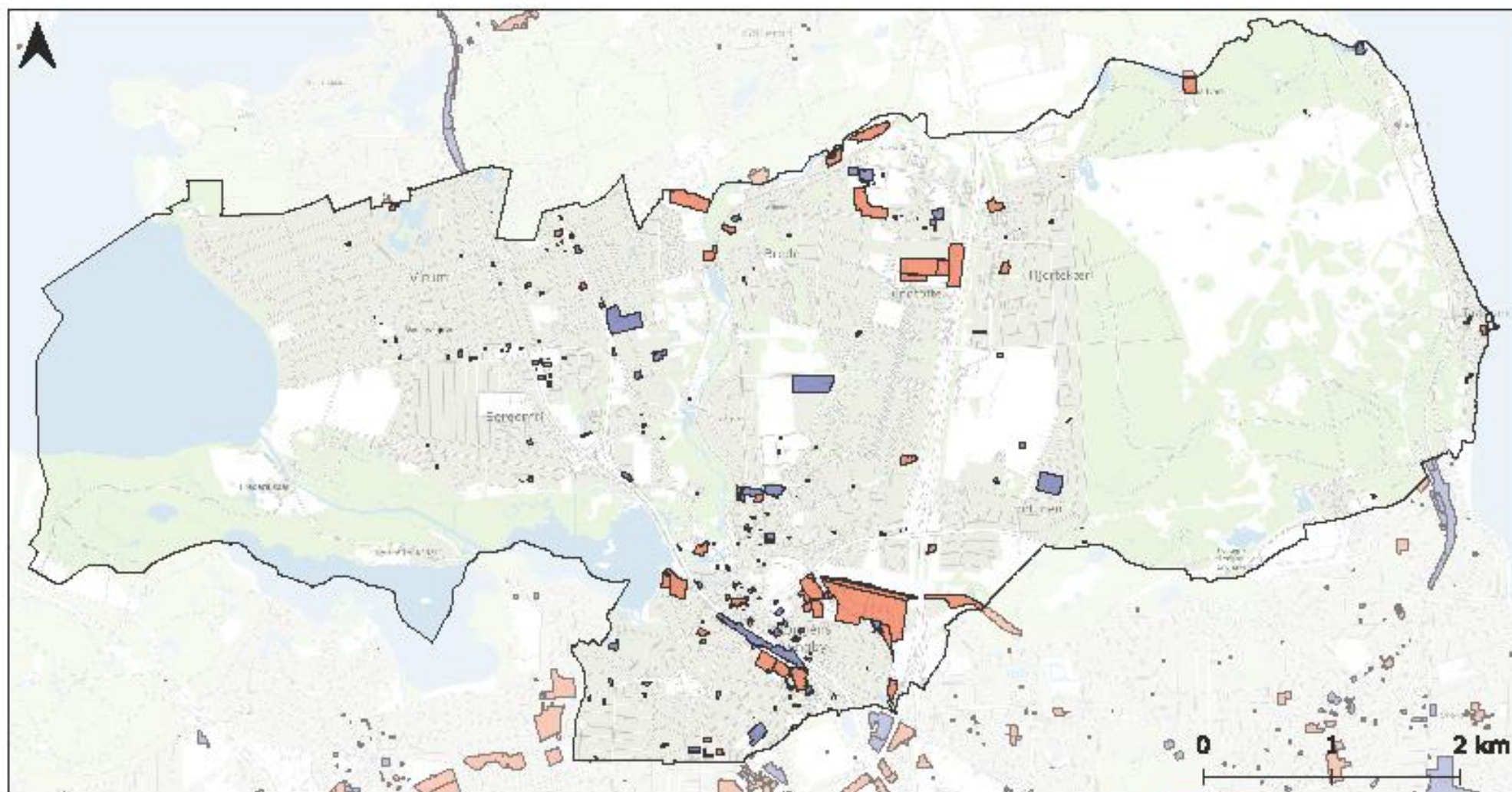
Jordvarme i Lyngby-Taarbæk Kommune

- Jordvarmeboringer er mellem 120-220 meter dybe og gennembryder de beskyttende lerlag over det primære grundvandsmagasin.
- 85-90% af kommunens areal udgøres af OSD og indvindingsopland.
- Der indvindes grundvand til drikkevand – og grundvandet er sårbart.
- Inden for de seneste to år er der i Lyngby-Taarbæk Kommune i alt truffet 37 afgørelser om etablering af dybe jordvarmeboringer.
- Der er givet 6 afslag og 31 tilladelser i perioden 2022-2023

Kortet viser forureningskortlagte områder

- Kortlagt som forurenet på vidensniveau 2 (V2)
- Kortlagt som muligt forurenet på vidensniveau 1 (V1)

LYNGBY-TAARBÆK
KOMMUNE

Center for Trafik, Miljø og Bæredygtighed
Natur og Miljø
Lyngby Rådhus
Toftevej 12
2800 Kgs. Lyngby

November 2022

Er der risiko for forurening af grundvand?

- De mange ansøgninger om dybe borer medførte et stort fokus og debat om risikoen for forurening af grundvandsmagasinet ifht om forseglingsmaterialet holder tæt.
- Er der risiko for, at forurening trænger ned langs borerne?
- Kan ny forurening spredes efter at boringen er etableret?
- Forseglingen skal holde tæt nu og om 10-20-30 år. Gør den det?
- Der er ikke enighed blandt fagfolk om dokumentation for tæthed af forseglingen.

Lovgivningen

- Jf. §19 MBL er formålet at beskytte grundvand, jord og undergrund
- §1 i JVB: formål at forebygge forurening af grundvand, jord og undergrund.
- Vilkår i jordvarmebekendtgørelsen er bl.a. at boringen er **tæt**.

Baggrund for praksis

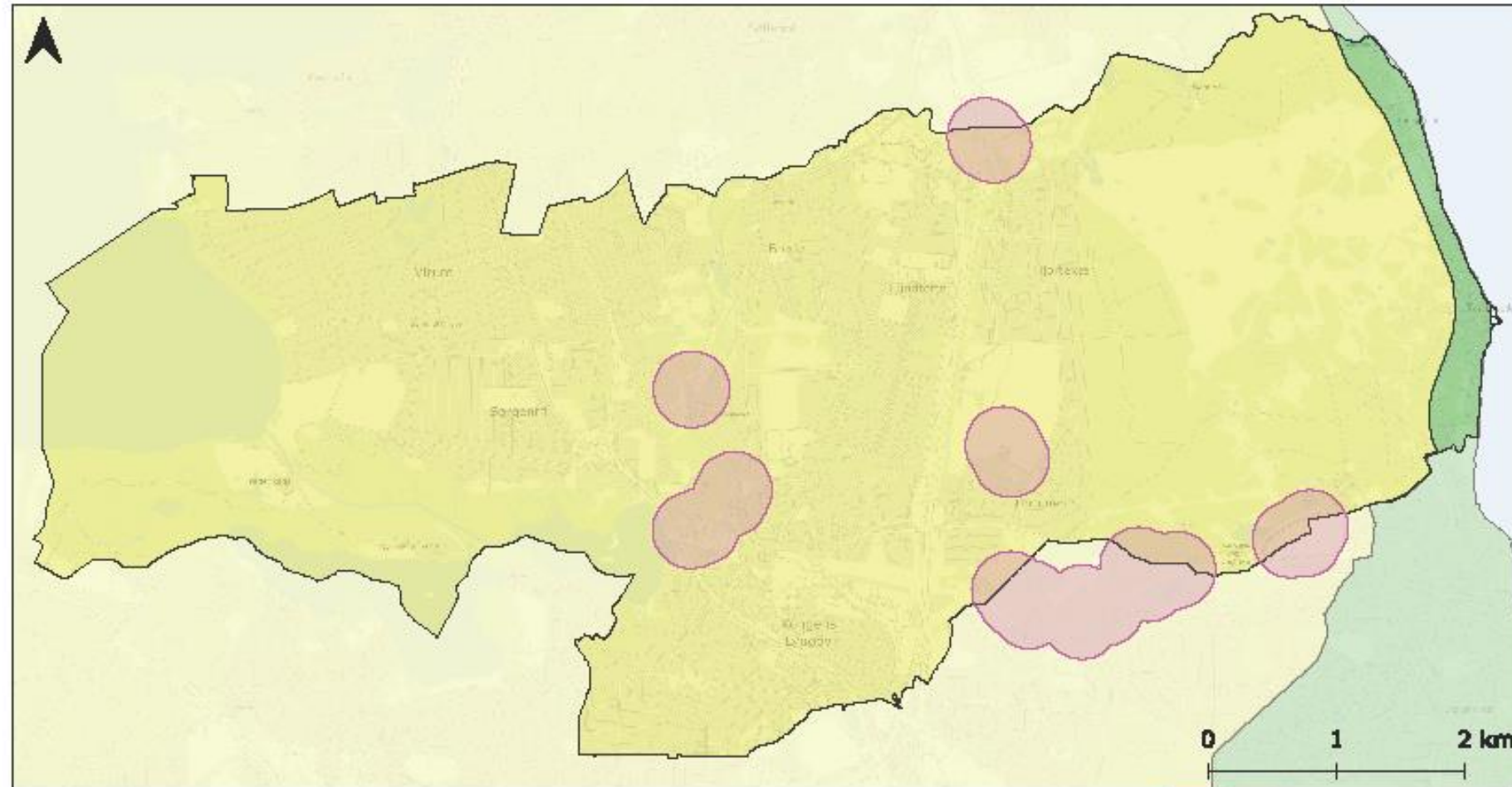
- Orienterere grundejere om deres muligheder for at etablere jordvarmeboringer, sikre ensartet sagsbehandling og beskytte grundvandet.
- Det krævede en gennemgang af lovgivning i tæt samarbejde med kommunens jurist, nabokommuners praksis, tidligere afgørelser fra klagenævnet, dialog med Forsyning og det politiske niveau.
- Der er ikke enighed blandt fagfolk om dokumentation for tæthed af forseglingen. Praksis Kræver et forsigtighedsprincip

Politikernes ønsker

- Undersøge mulighed for at friholde større områder som OSD og indvindingsopland for at sikre grundvandet.
- Afklare lovens rammer ifht. grundvandsbeskyttelse.
- At borgerne nemt kunne orientere sig via kort om hvor der er mulighed for at etablere jordvarmeboringer

Kortet viser 300 meter zoner omkring indvindingsboringer, Områder med Særlige drikkevandsinteresser (OSD) og Områder med drikkevandsinteresser (OD)

- 300m afstandsbuffer
- Områder med drikkevandsinteresser (OD)
- Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

Lovens rammer

- Hvis jordvarmebekendtgørelsens krav til afstand, driftsvilkår osv. er opfyldt, er udgangspunktet, at der skal gives tilladelse. Afslag skal i den situation baseres på, at der er konkrete forhold, der gør, at der er en risiko for forurening af jord/grundvand.
- Det er IKKE muligt at udtage større områder, det vil være "skøn under regel" jf. Forvaltningsloven.
- Dvs. OSD område kan ikke udtages

Klagenævnet stadfæstede afgørelse om tilladelse

- Hvis jordvarmebekendtgørelsens krav til afstand, driftsvilkår osv. er opfyldt, er udgangspunktet, at der skal gives tilladelse. Afslag skal i den situation baseres på, at der er konkrete forhold, der gør, at der er en risiko for forurening af jord/grundvand.
- At området er OSD og indvindingsopland kan ikke i sig selv begrunde et afslag, idet jordvarmebekendtgørelsen ikke fastsætter, at der IKKE i sådanne områder kan etableres jordvarmeanlæg.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Rudersdal Kommunes afgørelse af 15. januar 2020 om afslag på ansøgning om tilladelse til etablering af vertikalt jordvarmeanlæg på [A1], 2840 Holte.

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger til grund, at miljøbeskyttelseslovens § 19 sammenholdt med jordvarmebekendtgørelsens regler skal forstås således, at der som udgangspunkt kan gives tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 til jordvarmeanlæg, som opfylder kravene til placering og konstruktion i jordvarmebekendtgørelsen, men at der kan gives afslag, såfremt dette er begrundet i en konkret vurdering af risikoen for forurening af jord eller grundvand på det sted, hvor borerne skal finde sted.

Praksis vedtaget 7. feb. 2023

- BoringsNære BeskyttelsesOmråder (BNBO),
- 300 m beskyttelseszone omkring vandforsyningsboringer
- Afstand til forureninger der udgør en risiko for grundvandet
- Kortlagte grunde eller anden kendt eller sandsynlig forurening
- Strømningsretningen i grundvandsmagasinet i forhold til vandindvindinger
- Ejendommens beliggenhed i forhold til (OSD) / grundvandsdannende opland /indvindingsopland / Følsomme indvindingsområder
- Udbredelsen af det beskyttende lerlag
- Trykforhold i grundvandsmagasinet
- Forekomst af salt i Skrivekridtet

Sagsbehandling

- Lyngby-Taarbæk kommune vurderer alle ansøgninger om dybe jordvarmeboringer efter en konkret og individuel vurdering i forhold til risiko for grundvandet ud fra et forsigtighedsprincip.
- Vurderingen foretages ud fra de kriterier som er oplistet i den vedtagne praksis af 7. februar 2023.
- Forvaltningen kan ikke udtage store områder, hvor jordvarmeboringer ikke tillades. En sådan praksis vil være "skøn under regel". Alle afgørelser skal baseres på en konkret og individuel vurdering.

Tilladelser

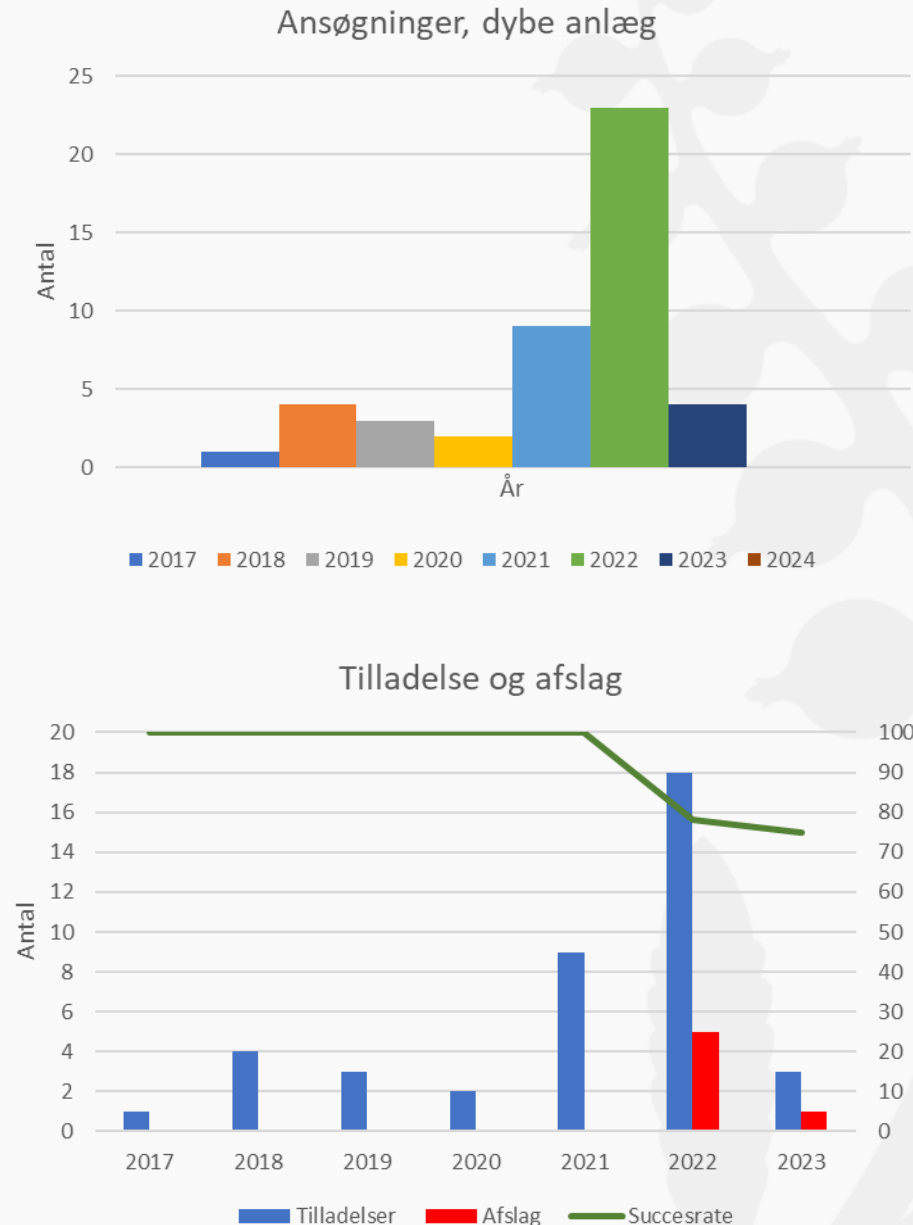
Gives når ansøgning opfylder krav i jordvarmebekendtgørelsen, og der ikke er en risiko fra en konkret forurening.

Afslag

Gives ved konkret forureningstrussel fra mobil forurening.
Jordvarmeboring inden for 300 m fra indvindingsboring

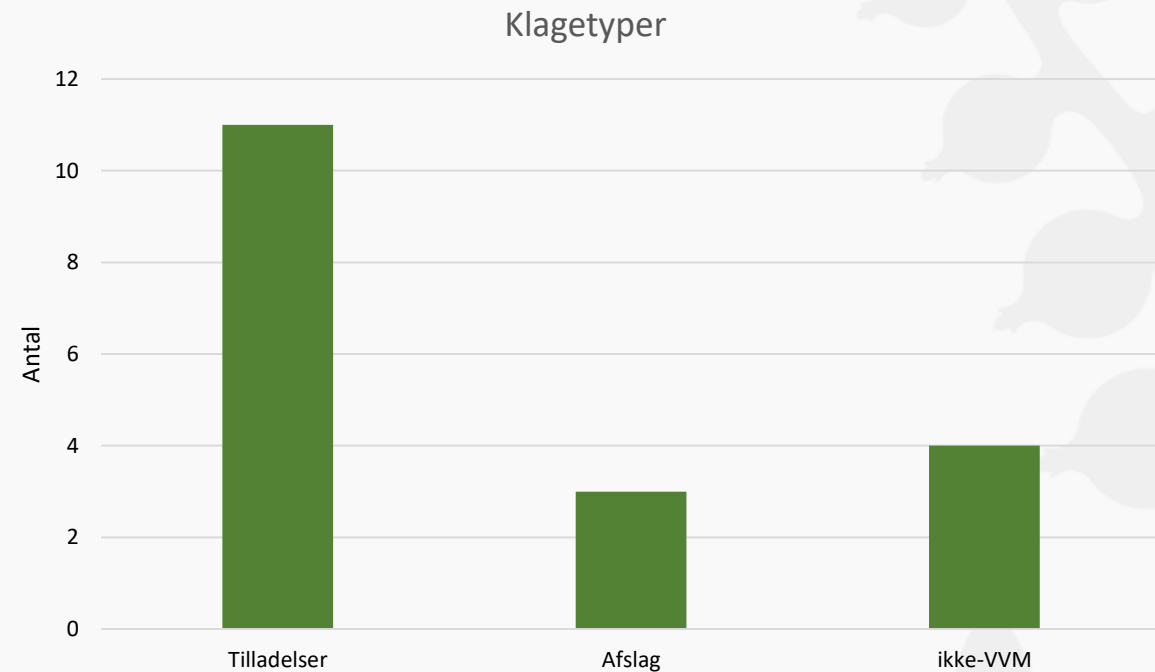
Hvordan virker praksis?

- Der gives masser af tilladelser og relativt få afslag. Afslag påklages typisk af grundejer.
- LTK adskiller sig ved at tilladelser påklages af Lyngby-Taarbæk Forsyning.

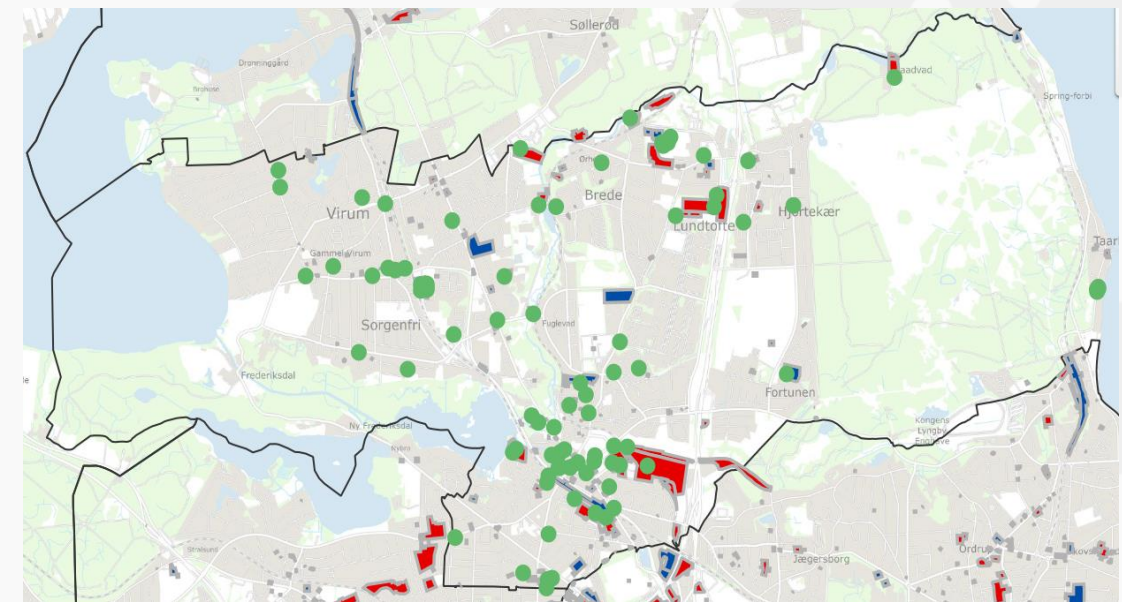
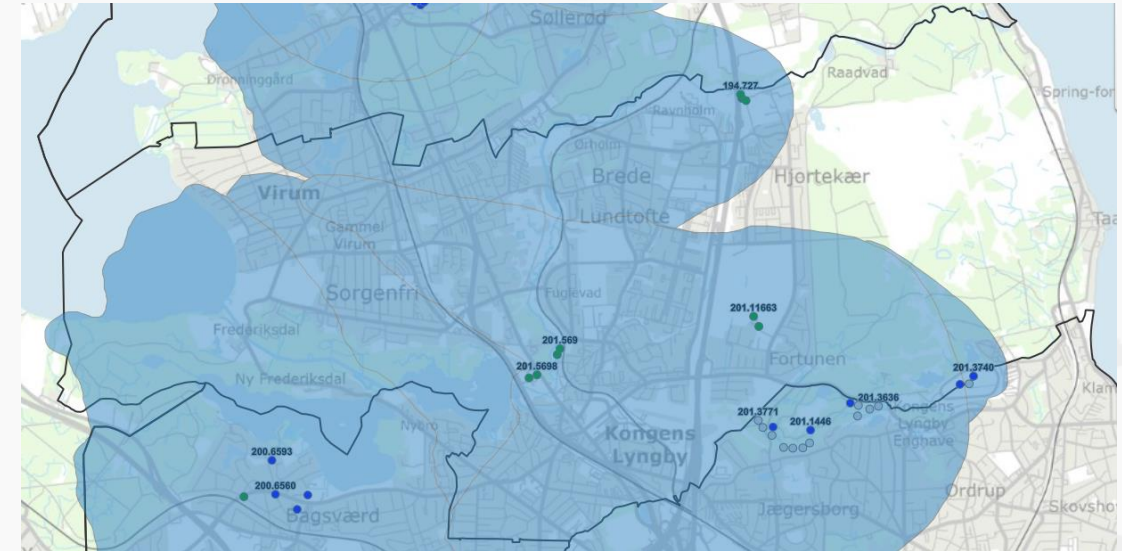
Klagetyper, Lyngby-Taarbæk Kommune

- Klager over tilladelser: 11
 - Klager over afslag: 3
 - Klager over ikke-VVM-pligt: 4
-
- Klager indgivet i 2023
–forventer afgørelse i august 2024 til februar 2025

Årsager til klager over tilladelser

- Boringen udgør en generel risiko for magasinet, indvindingen eller kildepladsen.
- Boringen kan blive utæt/er muligvis ikke forsegle korrekt.
- For få oplysninger til at udelukke påvirkninger fra omkringliggende forureninger f.eks. PFAS.
- Risiko for saltvandspåvirkning af indvindingsmagasinet.
- Gennembrud af beskyttende lerlag øger risiko fra nedsivning fra terræn.
- Stort antal boringer øger risiko generelt.
- Kommende forureninger – gennembrud af lerlag er evig
- Uenig i myndighedens risikovurdering

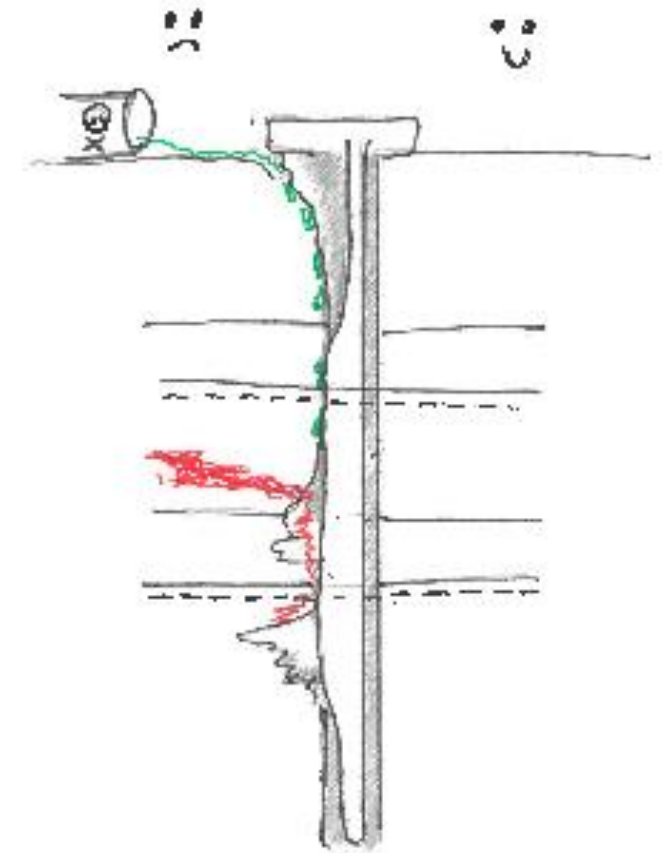
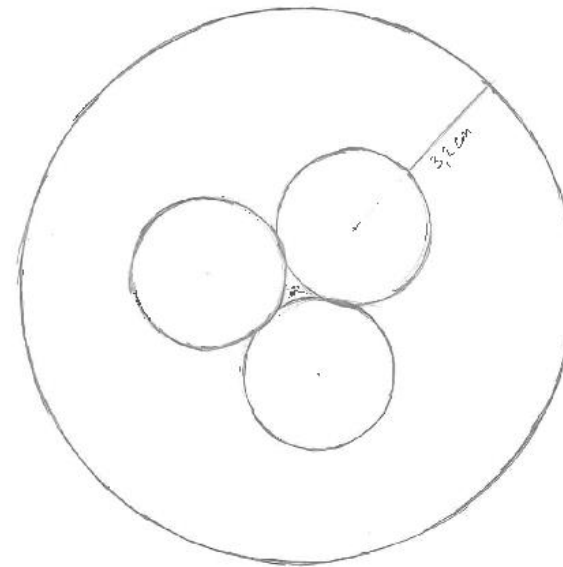
Årsager til klager over afslag

- Ingen dokumentation for at boringen skulle være utæt eller udgøre en risiko for spredning af forurening/overfladevand
- Lovgivning –projektet lever op til krav i jordvarme- og boringsbekendtgørelserne
- Klimahensyn; boringen er en grøn løsning og mere miljøvenlig end alternative varmeløsninger

Usikkerheder

- Kan pt. ikke få dokumentation for den enkelte borings forsegling –komplet opfyldning, slanger indstøbt i hele boringens dybde.
- Kan ikke udelukke, at forseglingsmateriale ALDRIG bliver utæt.
- Kommende forureninger.
- Grundejers kompetencer ifht. boringsvedligehold/beskyttelse.

Afgørelser fra Klagenævnet

Vi venter og glæder os
-og læser andre afgørelser

Klagenævnet stadfæstede afgørelse om tilladelse

- Hvis jordvarmebekendtgørelsens krav til afstand, driftsvilkår osv. er opfyldt, er udgangspunktet, at der skal gives tilladelse. Afslag skal i den situation baseres på, at der er konkrete forhold, der gør, at der er en risiko for forurening af jord/grundvand.
- At området er OSD og indvindingsopland kan ikke i sig selv begrunde et afslag, idet jordvarmebekendtgørelsen ikke fastsætter, at der IKKE i sådanne områder kan etableres jordvarmeanlæg.

Henvendelse til Miljøstyrelsen

Teknikudvalg i Lyngby-Taarbæk anmoder om, at der fra statslig side:

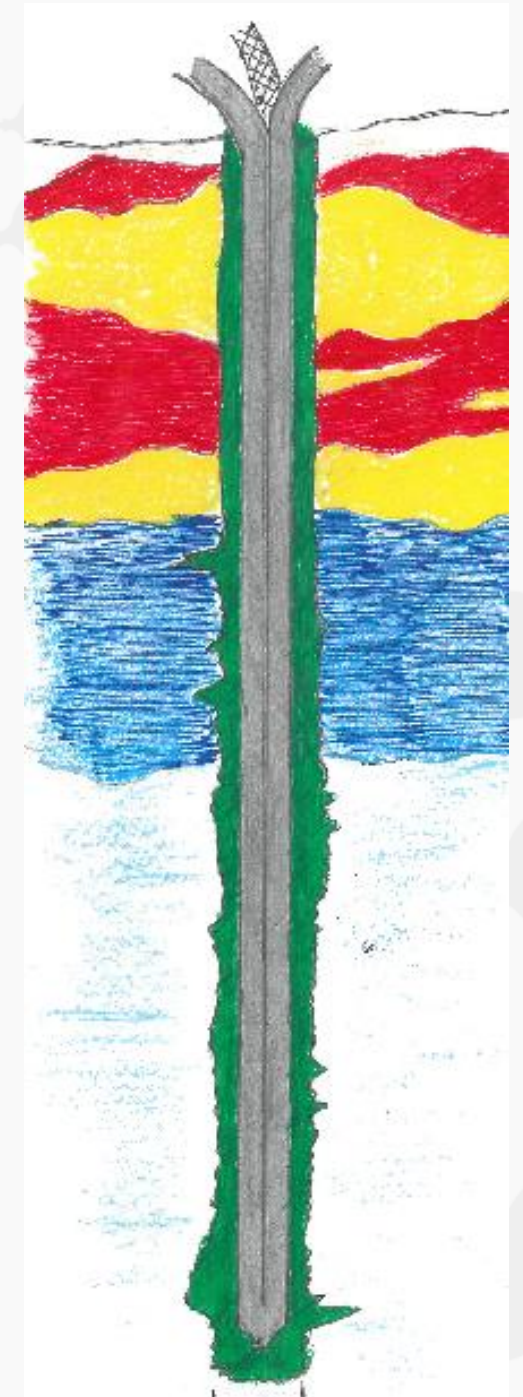
- *Gives mulighed for politisk at friholde alle områder, hvor der er drikkevandsinteresser eller andre centrale samfundsmæssige og politiske interesser.*
- *Fastsættes ensartede retningslinjer for etablering og forsegling af boringer herunder sikre dokumentation for boringernes forsegling.*

Svar fra MST

- MST har ikke planer om at revidere Jordvarme- eller boringsbekendtgørelsen.
- MST har ikke beføjelser til at lave politiske beslutninger

Administrationens ønsker

- Mulighed for dokumentation af den enkelte borings forsegling.
- Afklare risiko for spredning af forurening langs boring
- Optimal støbeteknik
- Eftervis holdbarhed af forsegling in situ
- Jordvarmebekendtgørelsen forholder sig til risiko for spredning langs boringer
- Hvad kan tilsynet se, afstem bekendtgørelsens definitioner med virkelighed
- Accept af forskelsbehandling

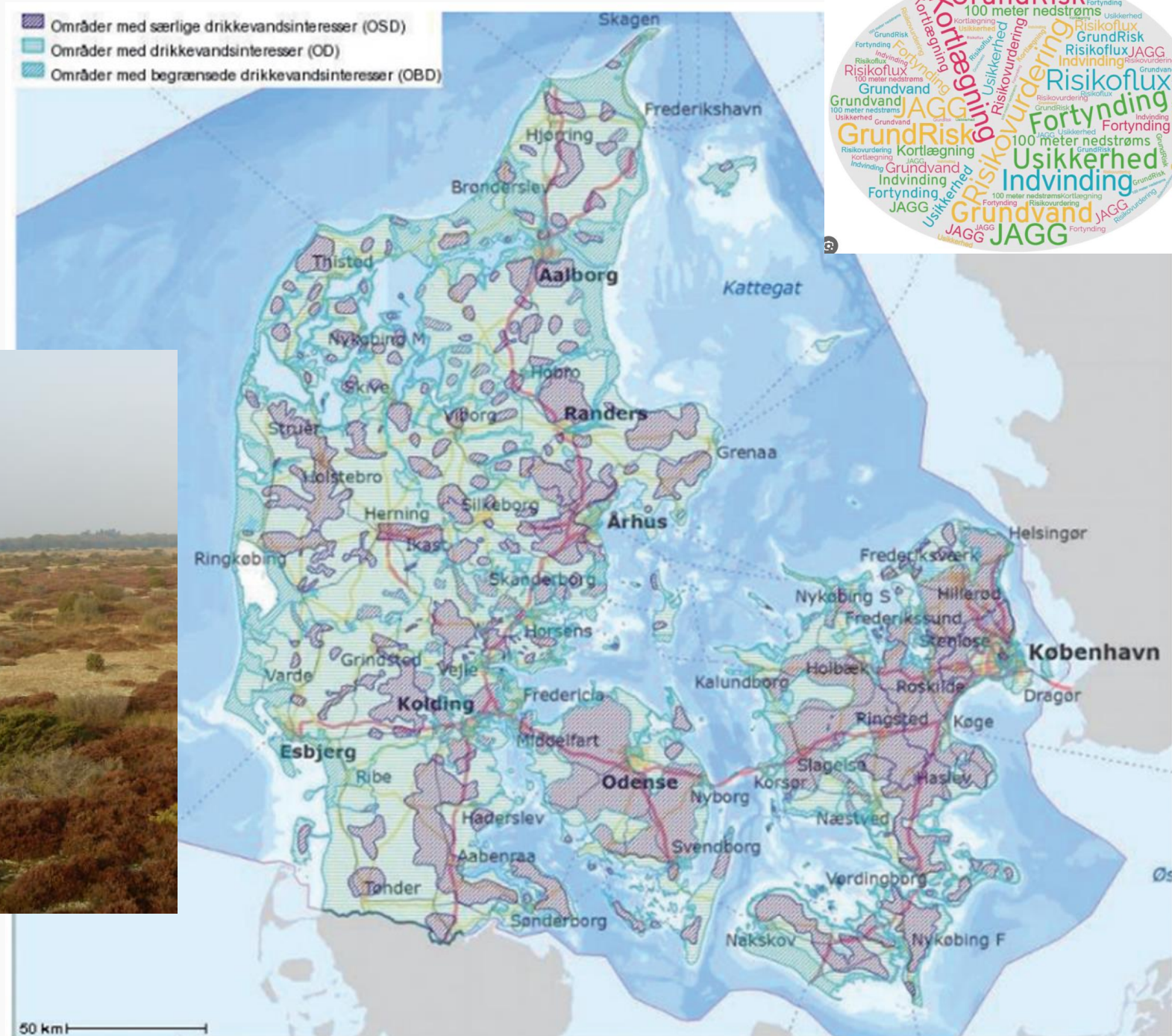
Alle andre....

Svært direkte at overføre erfaringer fra andre kommuner

- Geologi
- Vandindvinding
- Politiske forhold
- Vurderinger

23-05-2024

Figur 3. Oversigtskort med markering af områder med særlige drikkevandsinteresse /3/.

